

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Ioannis Damasceni Historia, De Vitis Et Rebus Gestis SS. Barlaam Eremitæ, Et Iosaphat Indiæ regis

Johannes <Damascenus>

Coloniæ, 1624

Cap. XXI. Barlaam ob frequentem cu[m] filio Regis consuetudinem,
præceptoribus eius in suspicionem venit. Eaque de causa Iosaphat
abeundi potestatem ipsi facit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45244

Esa 40.

1. Tim. 4.

Phil. 4.

rem; præcurium item rerum imbecillitatem & vanitatem, ac futurorum æternitatem, semper ob oculos habens: Illudque præterea, quod *omnis caro fœni instar est & omnis gloria eius tanquam flos fœni. Exsiccatum est fœnum, & flos eius decidit. Verbum autem Domini manet in æternum.* Hæc semper meditare: & pax Dei tecum sit, quæ te illuminet, & sapientia instruat, & ad salutis viam ducat, improbamque voluntatem procul à tua mente depellat, atque animam tuam Crucis signo imprimat, ne vllum peruersi spiritus scandalum ad te propius accedat, verum diuino beneficio in omni virtutum perfectione futurum illud ac finis & successionis expert regnum adipiscaris, ac beatæ & vitæ initium afferentis Trinitatis, quæ in Patre, & Filio, & Spiritu sancto glorificatur, lumine collustreris.

BARLAAM OB FREQUENTEM
cum Regis filio consuetudinem, præcepto-
ribus ipsius in suspicionem venit. Eaque
de causa, Iosaphat abeundi po-
testatem ipsi fa-
cit.

CAPVT XXI.

CVM huiusmodi doctrinis ad mores
informandos accommodatis, præ-
stan;

stantissimus Senex Regis filium instruxisset, ad suum hospitium se cōtulit. At Adolescentis ministri & præceptores, frequentem ipsum in palatium ingressum perspicientes, admiratione afficiebantur. Vnus autem ex ijs, qui priorem inter eos locum obtinebat, & quem Rex, velut fidelissimum, ac sui studiosissimum filij sui palatio præfecerat, Zardan nomine, Regis filium his verbis allocutus est: Non te fugit, Here, quanto patris tui metu afficiar, quaq; erga eum fide sim. Eoque etiam nomine, me tanquam fidissimum famulum tibi administrum esse iussit. Nunc autem exterum hunc virum crebrò tecum colloqui videns, illud vereor, ne Christianæ religionis, quam pater tuus ingēti odio infectatur, cultor sit: sicque ego capitalis sententiæ obnoxius reperiar. Proinde, vel de eo patrem certiore fac, vel posthac cum eo colloqui desine: vel certè, ne in reprehensionem incurram, à facie tua me ablega, atque alium, qui mihi subrogetur, à patre tuo postula.

Regis autem filius ad eum dixit: Hoc primum, ô Zardan, faciamus. Volo quodam obductus, sta, ipsiusque ad me sermones audi: atque ita, quidam tibi faciendum sit, exponam.

L a Cùm

Summa
doctrina
Christiana.
Matth 24.

Cum igitur Barlaam ad ipsum accessurus esset, Zardane intra velum introducto, ad Senem ait: Diuinam tuam doctrinam mihi summatim repete, quod firmitus pectori meo inseratur. Excepto igitur sermone, Barlaam longam de Deo, atque erga eum pietate, orationem habuit, quodque eum solum *ex toto corde, & ex tota anima, & ex tota mente* amare, ipsiusque mandata cum timore ac desiderio obseruare oporteret: quodque ipse esset, qui omnia, tam quæ in cernendi sensum cadunt, quam quæ ab oculorum sensu remota sunt, condidisset.

Ac deinde primi hominis effractionem, mandatumque ipsi datum, laetamque in eum, ob violatum edictum, à creatore sententiam commemorauit. Deinceps bona ea recensuit, quibus nos reiecto ipsius mandato nosmet exclusimus. Mox earum molestiarum mentionem fecit, quæ, postquam ab illis bonis excidimus, miserè nos inuaserunt.

Tum autem ea, quæ, ad benignitatem, & amorem erga hominum genus pertinebant, subiunxit, nempe quoniam modo summus ille opifex salutis nostræ curam gerens, magistros ac Prophetas

pheta
dican
desc
mira
titud
cruce
rem,
restit
ad pr
calor
dign
cruce
guen
mora
nes p
rur
seru
H
ac iu
acco
taqu
præ
nass
dicu
nem
Dec
stan
nem
sio
ma

phetas Vnigeniti incarnationem prædicantes miserit. Deinde etiam ipsius descensum, incarnationem, beneficia, miracula, tolerataque pro nobis, ingrati- tudinis vitio laborantibus, supplicia, crucem, lanceam, voluntariam mor- tem, ac denique nostram in integrum restitutionem, & reuocationem, atque ad primum bonum reditum: ac postea celorum regnum, quod homines eo dignos manet, reconditum improbis cruciatum, ignem nunquam extin- guendum, perpetuas tenebras, im- mortalem vermem, cæterasque om- nes penas, quas ij, qui peccati serui- tute se constrinxerunt, sibiipsis agge- lerunt.

Hæc cum oratione profecutus esset, ac sub finem in doctrinam ad mores accommodatam delapsus fuisset, mal- taque de vitæ puritate verba fecisset, præsentiumque rerum vanitatem dam- nasset, eorumque, qui his totos se ad- dicunt, miseriam coarguisset, oratio- nem tandem precatatione conclusit, a Deo nimirum ipsi firmam & con- stantem orthodoxæ fidei confessio- nem, vitamque ab omni reprehensio- nis nota immunem, ac purissi- mam muneris sui administrationem

optans. Ac postea, precationi sine imposito, ad hospitium suum rursus se recepit.

Regis autem filius accito Zardane, quid animi haberet, periclitans, dixit. Audiisti, quæ mihi rabula iste dixerit, me videlicet inani suo verborum lenocinio in fraudem inducere studens, ac iucunda hac oblectatione & amenitate priuare, atque ad peregrini Dei cultum traducere? Zardan autem, Quidnam, inquit, tibi visum est, o Rex, famulum tuum tentare? Persectum enim habeo, viri sermones pectus tuam altissimè penetrasse. Nam nisi ita esset, non tam libenter ac perperud, cum sermones misceres. Et quidem nos istiusmodi prædicationem haudquaquam ignoramus. Verùm ex quo tempore Patertuus atrocissimã aduersus Christianos persecutionem excitauit, illi hinc expulsi sunt, atque ipsorum prædicatio conticuit. Quod si tibi dogma hoc arridet, ipsiusque duritiem & laborem subire potes, faustum sanè ac felix sit, id quod animo tuo insedit. Ego autem quid tandem faciam, qui huiusmodi duritiem ne aduersis quidem oculis intueri possim, ac Regis metu animum doloribus atque acerbita-

bitatibus distractum habeo? Quanam apud eum excusatione utar, qui ipsius imperia neglexi, atque huic viro ad te aditum permisi?

Dixit autem ad eum Regis filius: Equidem nihil aliud, quod ingenti tuae erga me benevolentiae satis praemij afferret, agnoscens, hoc vnum beneficio tuo maius reperi, nimirum ut tibi bonum illud, quod naturam superat, perspicuum reddere studerem, hoc est, ut quem ad finem procreatus sis, intelligeres, ac creatorem agnosceres, relictisque tenebris ad lucem accurreres. Atque in hac spe eram, fore, ut simulatque de ea aliquid audires, ardentissima quadam cupiditate illam sequeris. Verum spemea, ut video, falsus sum, ut qui, ad ea, quae dicta sunt, tepidè affectum te conspiciam.

Regi autem ac Patri meo si haec indicaueris, nihil aliud hinc consequeris, quam ut ipsius animum curis ac mororibus conficias. Verum si candido ac sincero in eum animo es, caue ne ipse antequam commoda occasio se obtulerit, quicquam huiusmodi ex te resciscat. Hac oratione ad eum habita, tanquam in aquam seminare videbatur. Neque enim sapientiae ad

stolidum animum aditus vnquam patebit.

Postridie autem Barlaam ad eum accedens, de discessu suo sermonem ingerebat. Ille autem, ab eo diuelli minime sustinens, animo excruciabatur, lachrymisque totus perfundebatur. Senex verò cum longum ad eum sermonem habuisset, eumque ut firmissimus in bono perstaret, obtestatus esset, verbisque ad cohortandum accommodatis ipsius pectus confirmasset, precibus ab eo contendebat, ut læto atque hilari animo discedendi potestatem sibi faceret. Illud etiam adiungebat, eam breui inter se coniunctionem inmutuam fore, quæ dissidij omnis expers esset. At Regis filius, cum nec diutius Seni negotium facessere, nec eum expetito itinere prohibere posset, ac præterea metuens ne Zardan ille Regem de eo certiolem faceret, ac supplicijs eum afficeret, his ad eum verbis usus est. Quandoquidem ita tibi hoc animo insidet, spiritualis Pater ac Præceptorum optime, mihi que omnis boni author, ut me in mundi vanitate versantem deseras, atque ad spiritualis quietis locum proficiscaris, non vltra te retinere atque impedimento tibi esse audeo. Abiigitur

tur Dei pace septus, ac meæ miseræ in præclaris tuis ad Dominum precibus memoriam ne intermittas, quo tandem ad te peruenire, ac faciem tuam perspicere queam.

Vnam autem rem à te postulo, nimirum ut, quoniam pro tuis religiosæ vitæ sodalibus nihil accipere voluisti, saltem pro te exiguum aliquid pecuniæ in victum, ac vestem in indumentum accipias. Ille autem ad eum respondit: Cum pro fratribus meis nihil à te acciperim (neque enim illi aliquid ex huius mundi rebus, à quibus vltro sese remouerunt, accipere opus habent) quoniam tandem pactò mihi id acquiram, quod ipsis interdixi? Nam si pecuniarum possessio bona esset, illis certè ante me eas impertissem. Quoniam autem exitiosam earum possessionem esse scio, nec illos, nec me item, huiusmodi laqueis implicabo.

Cùm igitur ne hoc quoque ipsi persuadere potuisset, ad alteram petitionem rursus se conuertit, supplexque ab eo petijt, ne preces suas omnino negligeret, nec se omni mœstitiæ genere profigaret, verùm ut detritum illud & asperum ac vetustate confectum pallium (tum ad religiosæ magistri sui

*Barlaam à
Regis filio
nihil acci-
pere vult.*

*Hoc intelli-
ge de diui-
tijs, quibus
aliquis abis-
titur.*

vitæ refricandam memoriam, tum ad præsidium aduersus omnes satanæ affatus) sibi relinqueret, atque ipse pro eo aliud acciperet: quò scilicet, inquit, id quod à me datum fuerit, perspicuens humilitatis meę memoriam retineas.

Ait autem Senex: Vetus meum ac detritum pallium tibi dono dare, aliudque nouum indumentum accipere, mihi non licet: ne exigui mei laboris mercedem hic recepisse diuina sententia pronunciet. Cæterùm, ne tuam animi alacritatem retundam, vetusta, nec à meis quicquam diuersa, ea indumenta sint, quę mihi abs te porrigentur. Regis itaque filius, cùm asperos quosdam ac vetustos pannos quæsiuisset, eosque Seni dedisset, ipsius veste inuicem accepta, magnam inde lætitiã concepit, quauis purpura, ac regio ornamento, citra omnem comparationem præstantiorem eam existimans.

Diuinissimus autem Barlaam iam iamque discedere cupiens, ea, quę ad discessum pertinebant, loquebatur, postremamque hanc ipsi doctrinam adhibuit.

Postrema Barlaami ad Regis filium oratio. Charissime frater, inquit, ac suauissime fili, quem ego per Euangelium genui, scis cui Regi nomen dedisti, & cum

eum quo pacta iniuisti. Quare firma ea serues necesse est, atque omnia militiæ munia, quæ in huiusmodi pactorum charta, præsentē ac restantē, atque etiam pacta ipsa litteris mandante vniuerso cœlesti exercitu, promissisti, alacri animo exequaris. Quæ quidem si præstiteris, beatus eris. Quocirca tibi prouidendum est, ne quid præsentium rerum Deo, ipsiusque bonis anteponas. Quid enim rerum præsentium tantum terroris afferre potest, quantum ignis æterni cruciatus, qui ita ardet, ut interim lucis omnis expers sit, nec unquam exurendi finem faciat?

1. Cor. 4.

Ac rursum, Quodnam est huius mundi bonum, quod tanta animum voluptate perfundat, ut Deus, se ipsum, à quibus diligitur, donans: cuius & pulchritudo sermone omni præstantior est, & potentia inuicta, & gloria sempiterna, & cuius bona ea, quæ ipsius amicos manent, omnia quæ oculis cernuntur, incomparabiliter antecellunt: *quæ oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascenderunt?* Quorum vnam tibi, robustissima Deo manu septo ac munito, hæredem esse contingat.

Nullū bonum cum Deo conferendum.

1. Cor. 2.

Regis autem filius lachrymis persusus,

sus, angebatur, ac summa molestia af-
 ficiebatur: vt qui ab amantissimo Pa-
 tre ac præstantissimo Magistro relinqui
 minimè sustineret. Et quisnam, inquie-
 bat, ô Pater, tuas partes explebit? An
 quem tandem huiusmodi pastorem ac
 ducem consequi poterò? Et quomodo
 solatio desiderium tui lenibo? Ecce-
 nim me improbum ac rebellem seruum
 ad Deum adduxisti, atque in filij & ha-
 redis classe collocasti: ac me perditum,
 atque omnibus bestijs in prædam expo-
 situm, exquisisti, & cum ijs Dei ouibus,
 quæ minimè aberrauerant, copulasti,
 atque compendiarium veritatis viam
 mihi demonstraisti, meq; de tenebris &
 umbra mortis eduxisti, ac pedes meos
 è lubrica & exitiosa, ac peruersa ac cur-
 ua via extraxisti. Magna & admiranda
 mihi à te bona orta sunt, atque eiusmodi,
 vt singularem eorum magnitudi-
 nem nulla oratio consequi possit. Ma-
 gnam igitur ipse quoque pro me ca-
 rigo homunculo ipsius beneficiorum
 vtinam sis particeps: atque id quod
 meæ gratiarum actioni deest, expleat
 Dominus, qui solus beneficiorum re-
 latione, eos qui ipsius amore prædit
 sunt, superat.

Barlaam autem, ipsius lamentatio-

Luc. 15.

Psal. 85.

Luc. 1.

nes amputans, surrexit, atque ad orandum se comparauit, manibusque in cœlum sublatis, his verbis usus est: *Oratio.*
 Deus, & Pater Domini nostri IESU *Barlaami.*
 Christi, qui ea, quæ prius tenebris ob- *pro Iosaphat.*
 ducta erant, luce perfudisti, atque res
 omnes conditas, tam quæ aspectu sentiuntur, quàm quæ ab oculorum sensu remotæ sunt, ex nihilo produxisti, qui figmentum tuum conuertisti, nec nos post insipientiam nostram abire permisisti, gratias tibi agimus, ac tuæ potentia & sapientia, hoc est Domino nostro Iesu Christo, per quem etiam *Hebr. i.*
 la fecisti, nosque prolapsos & iacentes excitasti, & delinquentibus peccata remisisti, errore vagantes reduxisti, captiuos redemisti, morte extinctos per filij tui ac Domini nostri pretiosum sanguinem ad vitam reuocasti.

Te igitur inuoco, atque vnigenitum Filium tuum, & sanctissimum tuum Spiritum. Respice in ratione præditam hanc ouem, quæ per me indignum hominem ad altare tuum accedit: atque ipsius animam per virtutem ac gratiam tuam sanctifica. *Psal. 142.*
 Visita vineam hanc, quæ per Spiritum sanctum tuum plantata est: atque hoc ei da, vt iustitiæ fructum ferat: Corroboram eum, pa-

L 7 ctum.

Psal. 142. Et cum tuum in ipso confirmans; Ac per
boni tui spiritus sapientiam eum à dia-

Psal. 50. boli fraude atque impostura eripe. Do-
ce eum facere voluntatem tuam, & au-
xilium tuum ab eone auferas. Atque
& ipsi & mihi seruo inutili, bonorum
tuorum, quæ finem nesciunt, hæredita-
tem consequi beneficio tuo contingat.

Daniel. 3. *Quoniam benedictus es & gloriosus in se-
cula, Amen.*

Absoluta autem oratione conuersus,
ipsum iam cælestis Patris filium, exol-
culatus est, pacemque ipsi ac sempiter-
nam salutem precatus, ex aula excessit,
lætusq; abiit, gratias Deo agens, cuius
fauore iter ipsi ex animi sententia suc-
cesserat.

POST BARLAAMI DISCESSVM
Iosaphat orationi studet. Zardan Regi, quo-
nam pacto ille ad Christiana sacra se con-
tulisset, exponit. Rex Barlaamum per-
sequi iubet, sed frustra. Quis-
dam monachi ad eum
adducun-
tur.

CAPVT XXII.

Iosaphat autem, posteaquam exiit
Barlaam, precibus sese dedit, calen-
tissi-